

К. Кусько

(Львівський університет, Україна)

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Розвиток України як незалежної держави супроводжується розширенням економічних, науково-технічних та культурологічних зв'язків із зарубіжними країнами. Плідність таких зв'язків певною мірою залежить від якості знань іноземних мов випускниками вузів.

Вузівські навчальні плани і програми передбачають вивчення студентами однієї іноземної мови: англійської, німецької чи французької, але дедалі гострішою стає проблема знання фахівцями двох і більше мов. У деяких вузах фактично вже існує практика паралельного або послідовного вивчення двох іноземних мов. У Львівському університеті, наприклад, така практика стала програмною на факультеті міжнародних відносин та філософському. На інших факультетах, зокрема математичному, фізичному, філологічному та ін., є ряд студентів, а також груп, котрі вивчення мов в університеті розпочинають з другої іноземної. Отже, вивчення двох іноземних мов у вузі - це сьогоденна реальність, тому потрібно розробити певні концептуальні засади її реалізації для забезпечення належної результативності навчального процесу. До таких засад, на нашу думку, слід віднести передусім засади мотиваційного змісту, організаційної структури, методичного та психолого-педагогічного плану.

Мотиваційні засади пов'язані переважно з прагматичною орієнтацією другої іноземної мови. Здебільшого це прагматика конкретної професійної діяльності (набуття фахових знань, навичок усної професійної комунікації іноземною мовою). З другого боку, це прагматика культурологічна (країнознавчі студії) та розмовно-побутова. Можлива також мотивація комплексного плану.

Організаційні засади значною мірою визначаються на основі мотиваційних. До них ми відносимо визначення статусу другої іноземної мови у вузі, на факультеті, програмних вимог, принципів формування мовних груп, сітки навчальних годин, форм контролю, включаючи заключну сертифікацію набутих знань.

Зауважимо, що питання сертифікації з основної та другої іноземної мов потребують вивчення та розв'язання на рівні Міністерства України. Йдеться про необхідність присвоєння

кваліфікації референта-перекладача, видачі спеціальних посвідчень тощо.

Методичні засади. Зміст навчання та шляхи його методичної реалізації визначаються професійною діяльністю майбутніх фахівців.

Значне місце доцільно відвести для системи вправ, текстів та інших видів комунікативної діяльності. Важливо при цьому знайти шляхи використання основної іноземної мови для вивчення другої (контрастивні студії), для їхньої плідної кореляції. Вивчення граматичного матеріалу, на нашу думку, доцільно зосередити в спеціальному лекційному теоретично-практичному курсі.

Психолого-педагогічні засади - це насамперед урахування контингенту групи студентів (аспірантів), які розпочинають вивчення другої іноземної мови, віку, рівня знань з основної іноземної мови, здатність подолати мовну інтерференцію.

Kusko K.

CONCEPTUAL FOUNDATION OF TEACHING A SECOND FOREIGN LANGUAGE AT HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Mastering a second foreign language (besides the first one) in the higher educational establishment is a topical task of the day, a claim laid to the specialist nowadays. Teaching a second foreign language in an institution of higher learning requires a number of conceptual foundations being elaborated. These, in our view, should primarily include motivational, organizational, methodological, psychological and pedagogical characteristics.